

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ

ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΓΡΗ-

ΓΟΡΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Νύσσης καὶ παρθεσίας.

D. PATRIS GREGORII

NYSSENI ANTISTITIS DE

VIRGINITATE LIBER:

Græcè & Latinè nunc primùm editus, Interprete

IOHANNÉ LIVINEIO GANDENSÍ.

Additæ sunt ad calcem Notæ, eodem auctore, quibus partim emendationum ratio redditur, partim loca quædam illustrantur.

lib. del. collegio trilingue

H. 4

ANTVERPIÆ,

Ex officina Christophori Plantini,
Architypographi Regij.

cl. M. LXXIIII.

4 1

REVERENDISSIMO ATQ³

ILLVSTRISSIMO PRINCIPI
ac Domino D. Gerardo à Groisbeeck Episco-
po Leodiensi, Duci Bullonensi, Comiti Loffensi,
Marchioni Francimontano, sacri Romani Impe-
rij Principi, Iohannes Liuinèius S. P.

V M hanc D. Gregorij Nysseni Anti-
stitis de virginitate commētationem,
à me in Latinum sermonem conuer-
sam, in lucem emitterem, Illustrissi-
me Præsul, visum est duabus ferè ra-
tionibus id quicquid est laboris atq; industriæ tuo
nomini consecrandum. Primùm, quòd viri sanctis-
simi, & summæ in Ecclesia dignitatis, de re omniũ
pulcerrima ac sanctissima, & Christianis homini-
bus propria, disputatio, nulli conuenientiùs offerri
posse videretur, quàm ei qui & ipse locum in Eccle-
sia principem summa cum laude atque auctoritate
nominis teneret. Deinde, quòd hoc opusculi tibi tuo
quodam iure vindicares. Nam cùm Læuinus Tor-
rentius V. C. Mæcenas idemq; auunculus meus,
legatus ad Pontificem à te Romam mitteretur, ob-
lata hac optima bene de Græcis litteris & studiosis
merendi occasione, ratus Bibliothecam Vaticanã à
veteribus libris tam instructam, huius eloquentif-

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ

ἡμῶν Γρηγορίου Ἀποστόλου Νύκτας

Ἐπιστολὴ παρρησιακὴ εἰς τὸν κατ' ἀρετῶν βίον

κατὰ παρθενίας.

ΜΕΝ σκοπὸς ἔστι λόγος ἐστίν, Ἐπιθυμίαν τ' κατ' ἀρετὴν ζωῆς τοῖς ἐν τῷ γένει ἐμποῖσαι πολλῶν ἢ τῶν κοινοτέρων βίῳ, * καθὼς ἀνόμαστον ὁ θεὸς ἀπόστολος, τῶν παρρησιαστικῶν ἐκκεκμημένων ἀναγκαίως ὁ λόγος ὡσπερ πνα θυρεὸν εἶδον τ' σεμινοῦρας διασωγῆς, τὸν τ' παρθενίας ὑπολίθετον βίον. ὡς ἔτε τοῖς ἐμπλακείῃ τῇ εἰς κοινότητι ραδίον τὸ, καθ' ἡσυχίαν προσφιλοφείν τῇ θεοφιέρῳ ζωῇ, ἔτις ἀπολαξαμῆροις πάντῃ τῶν ταραχῶν βίῳ, πολλῆς θύκολίας ἔσης ταῖς ὑψηλοῦρας ἀρχολίαις παρεδρῶν ἀπεισασίας. ἔπειδὴ καθ' ἑαυτὴν πῶς ἀρετῆρα πρὸς τὸ πείθην ἐστίν ἡ συμβελη, ἔκ ἀντις ραδίως ὑποαγάγοι τ' ἵνα, ψιλῶ τῶ λόγῳ πρὸς τὰ τῶν ὠφελῆτων ἐκκεκμημένος, εἰ μὴ πρὸς τὸν ἀποσεμνῶν ἐν ὑκείῳ, πρὸς ὁ τὸ ἀεργατὴν παρρησιακῶν ἔτε χαίρει ἀπὸ τῶν ἐκωμίῶν τ' παρθενίας ἀρξάμῆρος, ἔτις εἰς τὴν συμβελην κατὰλήγει μᾶλλον δέ πῶς ἔν ἐκάσῳ καλῶ καὶ διὰ τ' ἀρετῆσεως τῶν ἐναντίων φανερωμῆς, ἀναγκαίως ἔτ' δυσχερείας ἔκοινότηρα βίῳ μνήμητις γέγονεν. εἴτα ἀμεθόδως ὑπογραφή τις παρεισήχθη ἔκ τῆς φιλοφείαν βίῳ, ἔτ' μὴ διῶα ἀγαθῆς τυχεῖν τὸν ἐν κοσμηκαῖς ὄντα φρονησίον, κατεσθλάθη τ' ἡ σωματικῆς ἐπιθυμίας ἀργῆσεως ἐν τῆς ἀπολαξαμῆροις, ἀκολούθως ἐπέζητήθη τί τὸ ἀληθῶς ἐπιθυμητὸν. ἔχαιρει

2
in vita coniugis.

1. Cor. 7.

Calligo
ἀποσεμνῶν
ἐκείῳ.

hinc tradiderim
dici Calibes.
a coniugis liberos.
et scribendum con-
iugis, ut coniugum
prolium casu.

DIVI PATRIS GREGORII
NYSSENI ANTIPTITIS DE
VIRGINITATE LIBER.

Epistola exhortatoria ad frugi vitam.

CORPVS orationis est, lectoribus frugi vi-
ta amore concitare. Cum autem in com-
muniori illa, ut diuinus Apostolus vocat,
multa insint distractiones, necessario ve-
lut ostium quoddam atq; ingressum augustio-
ris vite, virginitalis studium subiecimus. quando nec fa-
cile est iis qui comunione ea vita implicetur, diuini illa
quiete perfungi, & qui a perturbatori hac undiq; se re-
ceperint, ij facile sublimioribus studiis assidue inherent.
Quoniam vero consilium per se minus efficax est ad per-
suadendum, nec temere aliquem precipiendis tantum que
ex usu sint, inducas, nisi id prius amplifices ad quod au-
ditorem instiges, ea gratia a virginitalis laudibus
exorsi, in consilium desumus. Porro autem cum cuiusque
rei prestantia magis ex contentione rerum qua depu-
gnent eluceat, necessario etiam erumnarum communis
vite mentionem fecimus. Tum bono ordine descriptio
quedam vite secundum Philosophiam producta est, & illud
constitutum, qui in mundanis curis versetur, cum eius copo-
te fieri non posse. Iam vero corporali cupiditate in iis qui se
ab his nostris abducant extincta, consequenter quid sit quod
verè expetendum sit, cuius gratia vim eam qua appetamus

ex cap. 7. primae
ad Corinth.

1. coniugij